

Motion till riksdagen 2020/21:2475

av Jamal El-Haj m.fl. (S)

Döden på jobbet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram förslag för att stärka arbetsmiljöarbetet så att nollvisionen för dödsfall på jobbet kan bli verklighet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förlänga preskriptionstiden för arbetsmiljöbrott och göra ansvaret mellan olika arbetsgivare tydligare och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Varje år anmäls mer än 100 000 arbetsplatsolyckor och genomsnittet för antal dödsfall på arbetsplatserna de senaste tio åren ligger på ett femtiotal avlidna. Dödsfallen sker i arbetaryrken och huvuddelen är män. Det sker i yrken och verksamheter som finns inom det som brukar kallas ”tung industri”, i skogsindustrin och inom sådant som är relaterat till fordon/transporter.

Givetvis ska ingen behöva dö på jobbet och inga barn ska behöva få beskedet att en förälder avlidit på grund av sitt arbete. Arbetsmiljöverkets analyser av dödsfallen visar bl.a. att det ofta saknas rutiner för ett systematiskt förebyggande arbetsmiljöarbete och att det ofta också saknas nödvändiga riskbedömningar av aktuella arbetsmoment. För att nå nollvisionen mot dödsolyckor i arbetslivet krävs en gemensam insats av arbetsmarknadens parter i att skapa god säkerhetskultur. Arbetsgivare behöver också fortsätta sitt arbete med att införa ett systematiskt säkerhetsperspektiv på sina arbetsplatser samt i rutiner och åtgärder.

Det kan inte heller ha undgått någon att utländsk, inhyrd arbetskraft inte helt sällan råkar ut för allvarliga olyckor och dödsfall och att det då inte alltid finns ett försäkringskydd. Regelverken kring arbetskraftsinvandring och användandet av utländsk arbetskraft behöver också skärpas. Det handlar om tillhandahållande av skyddsutrustning och om att genom information ge samma kunskap om risker och faror som inhemska

arbetstagare får. Ingen ska heller utföra arbete i Sverige utan ett fullgott försäkrings-skydd mot olyckor och dödsfall.

Ett fungerande lokalt arbetsmiljöarbete behövs för att förebygga olyckor och dödsfall på jobbet. Skyddsombuden spelar i detta en oerhört viktig roll och de regionala skyddsombuden har en central uppgift i att aktivera det lokala arbetsmiljöarbetet och att uppmärksamma arbetsmiljörisker på arbetsställen som saknar lokala skyddsombud eller skyddskommittéer.

Det är glädjande att regering och riksdag är överens om att vi ska ha en nollvision för dödsfall på jobbet men oroande att vi misslyckats med att få ned dödstaten. Fler och större insatser behöver göras. Det har sagts att Arbetsmiljöverket måste vara mer ute på fältet. Vi behöver också bättre utbildade regionala skyddsombud och framför allt måste arbetsgivarna ta sitt ansvar.

Preskriptionstiden för arbetsmiljöbrott är normalt två år. När någon skadats allvarligt eller dödsats förlängs den till fem år. Den tiden räcker ofta inte till för att åklagare och polis ska kunna göra tillräckligt bra utredningar. Att utkräva ansvar av arbetsgivaren kan inte göra en dödsolycka ogjord, men det kan tvinga andra att ta arbetsmiljöarbetet på större allvar. Åklagare och polis måste få chansen att göra grundliga utredningar, också när det handlar om arbetsmiljöbrott. Preskriptionstiden för arbetsmiljöbrott måste förlängas och ansvaret då olika arbetsgivare är inblandade göras tydligare.

Jamal El-Haj (S)

Mattias Jonsson (S)

Patrik Engström (S)

Patrik Lundqvist (S)

Isak From (S)

Monica Haider (S)

Emilia Töyrä (S)

Hans Hoff (S)